

Upendo ni Utimilifu wa Sheria

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: *Kut. 20:1–17; Rum. 6:1–3; Rum. 7:7–12; Yer. 31:31–34; Mt. 23:23, 24; Yak. 2:1–9.*

Fungu la Kukariri: “Msiwiwe na mtu cho chote, isipokuwa kupendana; kwa maana ampendaye mwenzake ameitimiza sheria” (Warumi 13:8).

Walipokuwa wakishughulika na mshiriki mwenye matatizo, mtu fulani katika baraza la kanisa alimwambia mchungaji, “Hatuwezi kufanya maamuzi kwa msingi wa huruma.” *Hatuwezi?* Mchungaji aliushangaa ufahamu wa mtu huyu juu ya Mungu na sheria ya Mungu ulivyokuwa. Kwa hakika huruma inapaswa kuwa kiini cha jinsi tunavyoshughulika na watu, hasa wale wanaopotoka. Huruma ni sehemu muhimu ya upendo, na kama Warumi 13:8 inavyotuambia, kumpenda jirani ni kuitimiza sheria.

Ikiwa upendo kwa hakika ni utimilifu wa sheria, basi tunapaswa kuwa waangalifu tusiifikirie sheria kwa njia ambayo inatenganishwa na upendo au kufikiria upendo kwa njia ambayo unatenganishwa na sheria. Katika Maandiko, upendo na sheria huenda pamoja. Mungu Mtoa sheria ni upendo, na kwa hiyo, sheria ya Mungu ni sheria ya upendo. Kama Ellen G. White alivyoliweka, ni nakala ya tabia ya Mungu. (Tazama *Christ's Object Lessons*, uk. 305.)

Sheria ya Mungu si seti ya kanuni za kufikirika tu bali ni amri na maagizo yanayokusudiwa kwa ajili ya usitawi wetu. Sheria ya Mungu, kwa ujumla wake, ni udhihirisho wa upendo kama Mungu Mwenyewe anavyoudhihirisha.

Sheria ya Upendo

Sheria ya Mungu haiundwi na kanuni za kufikirika tu; badala yake, sheria ya Mungu ni udhihirisho wa uhusiano. Hili linaweza kuonekana dhahiri katika Amri Kumi. Kanuni za msingi za Amri Kumi tayari zilikuwepo katika bustani ya Edeni, kanuni za upendo zilizopaswa kutawala uhusiano kati ya Mungu na watu na kati ya watu wenyewe.

Amri Kumi zilipotangazwa katika Kutoka 20 kisha zikaandikwa katika mbao za mawe, zilitolewa kwa Israeli katika muktadha wa uhusiano wa agano. Amri ziliandikwa baada ya Bwana kuwa amewakomboa watu kutoka Misri, na amri ziliingwa juu ya upendo wa Mungu na ahadi zake kwa taifa (tazama Kut. 6:7, 8 na Law. 26:12). Mtu anaweza kuona katika sehemu mbili za Amri Kumi kwamba zinalenga kustawisha uhusiano wa kibinadamu na Mungu na uhusiano kati ya wao kwa wao.

Soma Kutoka 20:1–17. **Aya hizi zinafunuaje kanuni hizi mbili, ile ya kumpenda Mungu na ya kuwapenda wengine?**

Amri nne za kwanza zinahusu uhusiano wa watu na Mungu, na sita za mwisho zinahusu uhusiano kati ya watu na wenzao. Uhusiano wetu na Mungu na watu wengine lazima udhibitiwe na kanuni za sheria ya Mungu.

Sehemu hizi mbili za sheria zinapatana moja kwa moja na kile Yesu alichokitaja kama amri kuu mbili—“ ‘Mpende BWANA Mungu wako kwa moyo wako wote’ ” (Mt. 22:37, linganisha na Kum. 6) 5) na “ ‘Mpende jirani yako kama nafsi yako’ ” (Mt. 22:39, linganisha na Law. 19:18).

Amri nne za kwanza ni njia ambazo tunapaswa kumpenda Mungu kwa nafsi zetu zote, na sita za mwisho ni njia tunazopaswa kupendana kama nafsi zetu. Yesu anaweka wazi kwamba amri hizi kuu mbili za upendo zinahusiana kikamilifu na sheria. “Katika amri hizi mbili hutegemea torati yote na manabii” (Mt. 22:40).

Ukamilifu wa sheria ya Mungu, basi, umejengwa juu ya upendo wa Mungu. Upendo wa Mungu na sheria havitenganishwi. Mara nyingi tunasikia watu wakisema, *Hatuhitaji kushika sheria, tunahitaji tu kumpenda Mungu na kuwapenda wengine*. Kwa nini wazo hilo halina maana?

Tunawezaje kuonesha upendo kwa Mungu, au upendo kwa watu wengine, ikiwa tunakiuka mojawapo ya Amri Kumi?

Amri ni Takatifu na ya Haki na Njema

Upendo ndiyo msingi wa sheria ya Mungu. Mungu anapothibitisha sheria, anathibitisha upendo. Hii ndiyo sababu Yesu alikufa ili kuwaokoa wenye dhambi, ili aweze kuithibitisha sheria huku pia akitupatia neema. Hivyo, angeweza kuwa mwenye haki na mwenye kuwahesabia haki wale waaminio (Rum. 3:25, 26). Ni udhihirisho ulioje wa upendo! Kwa hiyo, sheria haijabatilishwa na mchakato wa ukombozi; badala yake, inathibitishwa zaidi.

Soma Warumi 6:1–3 na kisha Warumi 7:7–12, kwa msisitizo maalum katika aya ya 12. Aya hizi zinatuaambia nini kuhusu sheria, hata baada ya Kristo kufa?

Wakati ambapo wengine wanaamini kwamba neema na ukombozi vinaifuta sheria, Paulo yuko wazi kwamba hatupaswi kudumu katika dhambi ili neema izidi. Badala yake, wale walio ndani ya Kristo kwa imani “wamebatizwa katika mauti yake” na kwa hiyo wanapaswa kujihesabu kuwa wafu kwa dhambi na walio hai kwa Kristo.

Sheria ya Mungu si dhambi, lakini (miongoni mwa mambo mengine) inadhihirisha kwetu dhambi na hali yetu ya kuwa wenye dhambi. Ndiyo maana, naam, “torati ni takatifu, na ile amri ni takatifu, na ya haki, na njema” (Rum. 7:12). Inafunua, isivyoweza kufunuliwa na chochote, hitaji letu kuu la wokovu, ukombozi—wokovu na ukombozi unaokuja kupitia Kristo pekee. Kwa hiyo, “hatuibatilishi sheria kwa imani” bali “kinyume cha hayo twaithibitisha sheria” (Rum. 3:31).

Kristo hakuja kuitangua torati bali kutimiza yote yaliyoahidiwa katika torati na katika manabii. Hivyo, Anasisitiza kwamba, “‘mpaka mbingu na nchi zitakapoondoka,’” hata “‘yodi moja wala nukta moja ya torati haitaondoka’” (Mt. 5:18).

Sheria ya Mungu yenyewe inawakilisha utakatifu wa Mungu—tabia Yake kamilifu ya upendo, haki, wema na ukweli (Law. 19:2; Zab. 19:7, 8; Zab. 119:142, 172). Katika suala hili, ni muhimu kwamba, kwa mujibu wa Kutoka 31:18, Mungu aliandika Amri Kumi kwenye mbao za mawe Mwenyewe. Zikiwa zimeandikwa katika mawe, sheria hizi ni ushuhuda wa tabia isiyobadilika ya Mungu na serikali Yake ya maadili, iliyojengwa juu ya upendo—mada kuu ya pambano kuu.

Uhusiano huu kati ya sheria na upendo unatusaidiaje kuelewa vyema maneno ya Yesu, “‘Mkinipenda, mtazishika amri zangu’” (Yn. 14:15)?

Sheria na Neema

Kama tulivyoona, sheria na neema havipingani. Badala yake, vinafanya kazi tofauti kwa kupatana na upendo na haki ya Mungu. Tofauti ya wazi kati ya sheria na neema ingewashangaza Waisraeli wa kale, walioona utoaji wa Mungu wa sheria yenyewe kama udhihirisho mkuu wa neema ya Mungu. Wakati “miungu” ya mataifa yaliyowazunguka ilikuwa ya kubadilika badilika na isiyotabirika kabisa, ikiwaacha watu bila njia ya kujua kile ambacho “miungu” ilitaka na kile ambacho kingewapendeza, Mungu wa Biblia huwafundisha watu Wake kwa uwazi sana kuhusu kile kinachompendeza. Na kinachompendeza ni kile ambacho ni kwa manufaa ya juu kabisa ya watu Wake wote, binafsi na kwa pamoja.

Hata hivyo, sheria haiwezi kutuokoa kutoka dhambini au kubadilisha mioyo ya wanadamu. Kwa sababu ya asili yetu ya hali ya dhambi, tunahitaji upandikizaji wa moyo wa kiroho.

Soma **Yeremia 31:31–34. Hili linafundisha nini kuhusu ahadi za Mungu za kutupatia moyo mpya? Linganisha hili na maneno ya Kristo kwa Nikodemo katika Yohana 3:1–21 kuhusu kuzaliwa upya.** Tazama pia Ebr. 8:10.

Amri Kumi ziliandikwa na Mungu Mwenyewe kwenye mbao za mawe (Kut. 31:18), lakini sheria pia ilipaswa kuandikwa katika mioyo ya watu wa Mungu (Zab. 37:30, 31). Kwa kufaa kabisa, sheria ya Mungu ya upendo isengekuwa nje yetu bali ndani kabisa ya tabia zetu. Mungu pekee ndiye angeweza kuiandika sheria Yake katika mioyo ya wanadamu, na aliahidi kufanya hivyo kwa watu Wake wa agano (tazama Ebr. 8:10).

Hatuwezi kujiokoa kwa kutunza sheria. Badala yake, ni kwa neema tunaokolewa kwa njia ya imani, si kwa nafsi zetu, bali ni kipawa cha Mungu (Efe. 2:8). Hatuishiki sheria ili tupate kuokolewa; tunashika sheria kwa sababu tayari tumeokoka. Hatuishiki sheria ili tupendwe bali kwa sababu tunapendwa, na hivyo tunayo shauku ya kumpenda Mungu na wengine (tazama Yn. 14:15).

Wakati huo huo, sheria inatuonesha dhambi zetu (Yak. 1:22–25, Rum. 3:20, Rum. 7:7), inatuonesha hitaji letu la Mkombozi (Gal. 3:22–24), inatuongoza katika njia bora za maisha na kuifunua tabia ya Mungu ya upendo.

Tumaini lako ni nini katika hukumu? Je, ni bidii na uaminifu wako wa kushika sheria au ni haki ya Kristo, ambayo inakufunika? Jibu lako linakuambia nini kuhusu kazi ya sheria ya Mungu kuhusu kile inachoweza kufanya au isichoweza kufanya?

Upendo ni Utimilifu wa Sheria

Uhusiano kati ya upendo na sheria hauwezi kusesitizwa kupita kiasi. Kwa hakika, kwa mujibu wa Maandiko, kupenda ni kutimiza sheria.

Katika Warumi 13:8–10, Paulo anafundisha kwamba “ampendaye mwenzake ameitimiza sheria” (Rum. 13:8). Baada ya kuorodhesha amri nyingi kati ya zile sita za mwisho katika Amri Kumi, Paulo anasema wazi kwamba “inajumlishwa katika neno hili, ya kwamba, ‘Mpende jirani yako kama nafsi yako’ ” (Rum. 13:9). Kwa hakika, Paulo anafundisha kwa uwazi, “upendo ni utimilifu wa sheria” (Rum. 13:10). Tena, katika Wagalatia 5:14, Paulo anaeleza, “torati yote imetimilika katika neno moja, nalo ni hili, Umpende jirani yako kama nafsi yako” (Gal. 5:14). Lakini ni upendo wa aina gani ule unaotimiza sheria? Upendo kama huo unafananaje?

Soma Mathayo 23:23, 24. “Mambo makuu ya sheria” ni yapi? Soma Kumbukumbu la Torati 5:12–15 na Isaya 58:13, 14. Aya hizi zinaoneshaje uhusiano kati ya sheria (hasa amri ya Sabato) na kujali kwa Mungu haki na ukombozi?

Yesu anataja “mambo makuu ya sheria” kuwa “haki na rehema na imani.” Na kuhusiana na sheria moja hasa—Sabato—tunaweza kuona katika Maandiko kwamba Sabato yenyewe inahusiana kikamilifu na ukombozi na haki.

Katika Kumbukumbu la Torati 5, amri ya Sabato imewekwa katika uhusiano na ukombozi wa Mungu wa Israeli kutoka utumwani. Yaani, Sabato si tu kumbukumbu ya uumbaji bali pia ni kumbukumbu ya ukombozi kutoka katika utumwa na ukandamizaji. Na katika muktradha wa kuacha anasa yako mwenyewe na kuiita Sabato siku ya furaha kwa kujifurahisha katika Bwana (Isa. 58:13, 14), mkazo uko katika matendo ya upendo na haki kwa wengine—kutenda mema, kuwalisha wenye njaa, kuwapa makao wasio na makao (tazama Isa. 58:3–10).

Kwa kuzingatia mafundisho haya yote (na mengine mengi), wale wanaotaka kutimiza sheria kwa njia ya upendo wanapaswa kuhangaikia siyo tu dhambi za kutenda bali pia dhambi za kutotenda mema. Upendo kama utimilifu wa sheria hauhusishi tu kushika sheria katika maana ya kujiepusha na dhambi bali pia unajumuisha kutenda mema kwa bidii—kutenda matendo ya upendo yanayozidisha kwa uaminifu haki na rehema. Kuwa mwaminifu kwa Mungu ni zaidi ya kutokiuka kile sheria inachosema.

Zaidi ya Yote, Mpendane

Ikiwa upendo ni utimilifu wa sheria, basi mtu hawezi kuishika sheria ya Mungu kikamilifu kwa kujiepusha tu na mambo mabaya. Sheria ya upendo yenyewe (inayodhihirishwa katika utimilifu wa Maandiko) haituamuru tu kujiepusha na maovu, bali sheria inatuchoea kutenda matendo yanayodhihirisha upendo wa Mungu kwa wengine—siyo tu kwa washiriki wengine wa kanisa bali pia ulimwengu kwa ujumla, ambao unahitaji sana ushuhuda wa kweli wa Kikristo.

Soma Yakobo 2:1–9. Tunapewa ujumbe gani muhimu hapa?

Hapa, Yakobo anakemea vikali udhalimu katika jamii, hasa akitaja ufedhehesaji na ukandamizaji wa maskini unaofanywa na baadhi ya matajiri. Kisha, anatuelekeza katika sheria ya upendo kwa jirani, akisema ikiwa unaitimiza sheria hii, basi “watenda vyema” (Yak. 2:8).

Kama Ellen G. White alivyoeleza: “Upendo kwa mwanadamu ni udhihirisho wa upendo wa Mungu duniani. Ni kwa ajili ya kuupandikiza upendo huu, kutufanya kuwa watoto wa familia moja, Mfalme wa utukufu alikuja kuishi nasi, ili kutufanya tuwe jamaa moja. Na kama maneno yake ya mwisho yatakavyotimizwa, ‘Mpendane, kama nilivyowapenda ninyi’ (Yn. 15:12). Kama tukiupenda ulimwengu kama yeye alivyoupenda, tutatimiza kazi Yake. Tutafaa kwenda mbinguni; kwa maana tunayo mbingu katika mioyo yetu.”—Ellen G. White, *Tumaini la Vizazi Vyote*, Sehemu ya Pili, uk. 253.

Tunapoupenda ulimwengu, kama Kristo alivyoupenda ulimwengu—basi tunafaa kwenda mbinguni. Ni udhihirisho wenye nguvu kiasi gani wa kile inachomaanisha kuwa mfuasi wa Yesu!

Yesu anawaamuru wafuasi Wake “‘mpendane;’” kama vile “‘nilivyo wapenda ninyi’” (Yn. 13:34). Yesu pia anatangaza: “‘Hivyo watu wote watatambua ya kuwa ninyi mmekuwa wanafunzi wangu, mkiwa na upendo ninyi kwa ninyi’” (Yn. 13:35). Upendo ni muhimu sana katika imani ya Kikristo kwa sababu Mungu ni upendo (1 Yohana 4:8, 16). Na wale wanaodai kumpenda Mungu lazima wapendane (linganisha na 1 Yoh. 3:11; 4:20, 21).

Kwa hiyo, 1 Petro 4:8 inawasihi Wakristo: “Zaidi ya yote iweni na juhudi nyingi katika kupendana; kwa sababu upendano husitiri wingi wa dhambi” (tazama pia Ebr. 10:24 na 1 The. 3:12).

Tafakari zaidi wazo la kuupenda ulimwengu kama Kristo alivyoupenda ulimwengu. Hili linaweza kutusaidiaje kuelewa vyema dhana ya ukamilifu wa Kikristo na jinsi tunavyofanywa kufaa kwa uzima wa milele? Leta jibu lako darasani siku ya Sabato.

Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, “Hao Ndugu Zangu Walio Wadogo,” uk. 248–253, katika Tumaini la Vizazi Vyote. Sehemu ya Pili.

“Wale wanaowahudumia wengine watahudumiwa na Mchungaji Mkuu. Wao wenyewe watakunywa maji ya uzima, nao watatosheka. Hawatakuwa na shauku ya maburudisho yanayosisimua au kuwa na mabadiliko maishani mwao. Mada kuu itakuwa namna ya kuokoa watu walio tayari kwa upotevu. Mahusiano ya kijamii yatakuwa ya manufaa. Upendo wa Mkombozi utaivuta mioyo pamoja katika umoja.

“Tunapotambua kuwa tu watendakazi pamoja na Mungu, ahadi Zake hazitasemwa kwa kutojali. Zitawaka katika mioyo yetu, na kuangaza katika vinywa vyetu. Musa alipoitwa katika utumishi kwa watu waliokuwa wajinga, wasio na nidhamu na wenye vurugu, Mungu alitoa ahadi, “Uso wangu utakwenda pamoja nawe, nami nitakupa raha.” Kutoka 33:14; 3:12. Ahadi hii ni kwa wote wanaotenda kazi kwa niaba ya Kristo kwa ajili ya walio na huzuni pamoja na wanaoteseka.”—Ellen G. White, *Tumaini la Vizazi Vyote*, Sehemu ya Pili, uk. 252, 253.

Maswali ya Kujadili:

- ❶ Soma 1 Wakorintho 13:4–8. 1 Wakorintho 13 inafafanuaje aina ya watu tunaopaswa kuwa?
- ❷ Ni nini kinachowatenganisha kondoo na mbuzi katika Mathayo 25:31–46? Tunawezaje kuelewa kile Yesu anachosema hapa kwa njia ambayo haifundishi wokovu kwa matendo?
- ❸ Ina maana gani kwako kwamba “kama tukiupenda ulimwengu kama Yeye alivyoupenda, tutatimiza kazi Yake. Tunafaa kwenda mbinguni; kwa maana tunayo mbingu katika mioyo yetu” (tazama somo la Alhamisi)? Hili linafunua nini kuhusu asili ya Mungu na asili ya mbingu yenyewe? Tunawezaje kuishi zaidi kama raia wa mbinguni katika suala hili, kuhusiana na kueneza upendo wa Mungu kwa njia ambayo huleta nuru na haki kwa waliokandamizwa?
- ❹ Ni hatua gani za kivitendo zinapaswa kuchukuliwa katika kanisa lako mahalia ili kuakisi kujali kwa Mungu upendo na haki katika jumuia yako mahalia? Ni lipi mnalifanya vizuri katika jamii yako? Mnahitaji kuboresha na kujikita katika nini zaidi? Ni hatua zipi za wazi unazoweza kuchukua binafsi na kwa shirika ili kutenda kile tulicho jifunza kuhusu upendo na haki ya Mungu?